

Algemeen

De huidige tekorten in de zorg betreffen voornamelijk de zorgverleners op mbo niveau 2, 3 en 4. De mbo-scholen hebben daardoor een cruciale positie bij het opleiden van de instroom vanuit het vmbo, de nieuwe zij-instromers en het scholen van zittende medewerkers naar een hoger niveau. Samen met zorginstellingen, landelijke en regionale overheden zijn mbo-scholen bij uitstek de opleiders die deze starters, herstarters en doorstarters kunnen scholen voor de behoefte van de huidige en toekomstige arbeidsmarkt in de zorg.

De mbo-scholen zijn actief betrokken bij de maatregelen rond opleiden en scholing van het Actieprogramma Werken in de Zorg. Namens de mbo-scholen is de MBO Raad deelprojectleider van dit cluster aan maatregelen en in de RAAT regio's werken de mbo-scholen samen met zorginstellingen met succes aan het vergroten van de opleidingscapaciteit. Dit gebeurt door uitbreiding van stageplaatsen voor starters en maatwerktrajecten voor zij-instromers en zittende medewerkers door o.a. flexibele opleidingsroutes, werkplekleren en het waarderen van werk- en leerervaringen.

Op landelijk niveau vertegenwoordigt de MBO Raad de scholen aan de Landelijke Actietafel en aan de sectorale tafel Arbeidsmarktagenda zorg voor ouderen. Zij signaleren door de druk op de arbeidsmarkt een ontwikkeling van branchegerichte opleidingstrajecten buiten de mbo-kwalificatiestructuur van Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) om die zorgen baart. De MBO Raad wil in samenwerking met het ministerie van OCW en VWS zorgen voor behoud van de huidige landelijk erkende diplomagerichte opleidingstrajecten voor beroepsbeoefenaren in de zorg.

1. Hoe kijkt u aan tegen de verschillende maatregelen uit het actieprogramma? Welke vindt u de meest belangrijke/kansrijke?

Het meest belangrijke is de samenwerking binnen de RAAT regio's waarbij opleiden voor de regio centraal staat en niet voor de individuele zorginstelling. Zorginstellingen, onderwijs, gemeenten en UWV werken dan samen aan een regionale strategische personeelsplanning (rSPP) met de focus op langere termijn.

De campagne 'Ik Zorg' zorgt nu al voor een groeiende groep van zij-instromers. De mbo-scholen dragen in belangrijke mate bij aan het succes van de campagne door deze doelgroep een passende opleiding (maatwerk) te bieden. Persoonlijke begeleiding is hierbij voorwaardelijk voor een succesvol traject. Door te weinig praktijkopleiders en de hoge werkdruk staat leren en begeleiding op de werkvloer echter onder druk. Deze begeleiding kan door mbo-docenten en mbo-coaches worden overgenomen, zoals ook gebeurt in de z.g. praktijkroutes. Meer studenten in opleiding die op de werkvoet worden begeleid door het ROC zorgen daarbij voor ontlasting van de zorgprofessionals.

2. Mist u nog maatregelen die het personeelstekort in de zorg zouden kunnen verminderen? Welke wet- en regelgeving staan momenteel in de weg om tot daadwerkelijke en creatieve oplossingen voor het personeelstekort te komen?

Maatregelen om medewerkers voor de zorg behouden en de tekorten te verminderen zijn, naast het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden en werk omstandigheden:

- Het bieden van carrièreperspectief binnen de organisatie met bijpassend scholingstraject

- Het bieden van carrièreperspectief buiten de eigen organisatie, zowel bij andere zorginstellingen / sectoren als in het beroepsonderwijs, de “hybride zorg/onderwijsprofessional”.

Inzake versoepeling wet- en regelgeving: Zorgprofessionals zijn vanwege hun deskundigheid nu al heel welkom in het beroepsonderwijs, maar zijn hiervoor niet direct bevoegd vanwege de wet- en regelgeving in het mbo-onderwijs.

3. Bent u voldoende betrokken bij de uitwerking van de plannen (in de regio's)? Wat zijn uw ervaringen tot nu toe en uw verwachtingen voor het vervolgproces?

Door onze vertegenwoordiging in de landelijke actietafel en de sectorale tafel arbeidsmarktagenda zorg voor ouderen is de MBO Raad betrokken bij de ontwikkeling van de plannen. In de RAAT regio's zijn de MBO scholen betrokken bij de uitwerking van de plannen. Wij zien hier goede voorbeelden, met name in die regio's waar partijen (zorginstellingen, onderwijs, gemeenten, UWV) vanuit gedeelde verantwoordelijkheid samenwerken aan de publieke opdracht en niet werken vanuit het concurrentiemodel. Deze manier van samenwerking kan in alle regio's gestimuleerd worden door de Commissie Werken in de Zorg die de RAAT plannen beoordeelt en subsidie toekent.

4. Zijn er goede ervaringen die u wilt delen, dan wel heeft u wensen of suggesties voor verbetering van het vervolgproces?

Zie eerste deel.